

С Т А Н О В И Щ Е

**от проф. дпсн Веселин Василев
ПУ „Паисий Хилендарски“**

**На дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“
в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
Професионално направление 3.2. Психология**

Автор: Вайос Теофанис Панургиас

**Тема: „Интегриране на учениците със специални образователни потребности
в училищния живот. Прилагане на структуриран приобщаващ модел“**

Научен ръководител: Доц. д-р Стоил Мавродиев

1. Общо представяне на докторанта

Определен съм със заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за член на Научно жури по процедурата за защита на дисертационния труд на тема „Интегриране на учениците със специални образователни потребности в училищния живот. Прилагане на структуриран приобщаващ модел“, представена за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ от Вайос Панургиас. Докторантът е представил всички документи и материали, изисквани от Закона и Правилника за развитие на академичния състав.

Докторантът Вайос Панургиас притежава необходимата образователна, професионална и научна квалификация и е подготвен за разработване и защита на докторска дисертация в избраната научна област.

2. Обща характеристика на дисертационния труд. Актуалност на тематиката и познаване на проблема

Актуалността на тематиката може да бъде високо оценена, тъй като приобщаването на учениците със специални образователни потребности и развитието на техните социални умения е значим социален проблем и всяка новаторска идея, проверена емпирично или експериментално е необходима и полезна за образователната практика.

Без никакво колебание оценявам познаването на проблематиката от автора на дисертацията много високо.

3. Литературна осведоменост и теоретична подготовка на докторанта

Докторантът показва добрата си информираност чрез обзор-анализ на добре избран списък от литературни източници. Обзорът е целенасочен, основните конструкти (и най-съществения – социални умения) са анализирани с цел разкриването на тяхната същност и за да бъдат операционализирани. А това е нужно както с оглед на емпиричното им диагностициране, така и за да се разработят методики и технологични прийоми за тяхното целенасочено формиране. При обзорът не се преследва демонстрация на самоцелна начетеност, срещат се и някои свежи идеи.

4. Методичен подход на изследването

Голям интерес привлича избраната и приложена методика на собственото емпирично изследване на докторанта, която изглежда най-стойностната и силна страна (съставка) на дисертацията. Вайос Панургиас прилага като основен изследователски инструмент комплекс от качествени методи - полуструктурирани интервюта, чрез които проучва оценъчните мнения на изследваните лица: пет ученици със специални образователни потребности, техните 21 съученици от лятното училище, 8 педагози-учители и специалисти (психолог и логопед), както и петте майки на учениците със СОП.

Общата постановка на емпиричното изследване (неговият замисъл и организация), съдържащо две срезови диагностични замервания, заедно с приложения модел за възпитателна намеса (психо-образователна намеса спрямо поведението и психосоциалната адаптация на ученици със СОП – по формулировката на докторанта), придава на изследването характеристика на педагогически експеримент с формираща част. Подобни цялостни изследвания в съвременната психологическа изследователска практика са истинска рядкост и следва да бъдат приветствани и оценявани по достойнство.

Данните са събрани през месеците юни – септември 2020 година.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите в него. Значимост на получените резултати, на тяхната интерпретация и изводите

Дисертацията е с обем 132 стр. основен текст, в който се съдържат 37 таблици. Списъкът на литературата включва 66 заглавия на английски език. Съдържанието на

дисертационния труд е разпределено в увод и три части, (които са еквивалент на традиционните глави). След теоретичната част, която съдържа литературния обзор-анализ, следва изследователска част, в която са представени диагностичните методи, както и процедурата на приобщаващия възпитателен модел. Анализът на резултатите съдържа подробно съдържателно описание и тълкуване на данните от полуструктурираните интервюта с изследваните лица и е напълно релевантен на качествените методи, с които тези данни са събрани. Този анализ се съчетава с представянето на количествените емпирични данни, които са организирани в 37 таблици. Стандартният вариационен анализ е уместно допълнен с корелационните връзки между данните.

6. Критични бележки към дисертационния труд

Няма основание за сериозни критични бележки. На Вайос Панургиас ще препоръчам да продължи да работи сериозно и отговорно върху своето развитие и да израстне като сериозен професионалист и изследовател-психолог.

7. Характер на научните приноси

Може без колебание да се приемат заявените и подробно изложени приноси в дисертацията като основателни и коректни. Напълно уместно е като принос да се приеме и разработената от докторанта приобщаваща програма-модел за изграждане на социални умения у ученици със СОП.

8. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантът представя списък от три публикации по темата на дисертацията. Те позволяват на заинтересованите представители на научната общност да се запознаят с основното съдържание на дисертационния труд. Авторефератът коректно представя основното съдържание на дисертацията.

Няма причини да се съмняваме в личния принос на докторанта.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният за оценка дисертационен труд на тема „Интегриране на учениците със специални образователни потребности в училищния живот. Прилагане на

структуриран приобщаващ модел“ свидетелства за добрата подготовка на докторанта и отговаря на всички изисквания за дисертационна разработка. Поради това предлагам на членовете на уважаемото Научно жури да оценят положително представената дисертация и да присъдят на **Вайос Теофанис Панургиас образователната и научна степен „Доктор по психология“.**

2. 05. 2021 г.

Гр. Пловдив

Изготвил становището: В. В.

/Проф. дпсн Веселин Василев/